

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈА Акредитација 2018	
Назив предмета: ФАРМАЦЕУТСКА ИМУНОЛОГИЈА		
Руководилац предмета: Проф. др Горан Марјановић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : IV	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: Ф-II-21	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је стицање знања о: <ul style="list-style-type: none"> • основним карактеристикама урођеног и стеченог имунитета и њиховим ефекторским механизмима; • карактеристикама имунског одговора на антигене инфективног порекла (бактерије, вируси, паразити и гљивице), као и антигене неинфективног порекла (туморски антигени и антигени трансплантата); • регулаторним механизмима у току различитих форми имунског одговора; • патогенетским механизмима болести насталих услед поремећаја функције имунског система (реакције преосетљивости, аутоимунске болести, имунодефицијентна стања); • терапијским стратегијама које се заснивају на имунским механизмима; • принципима и примени различитих имунолошких тестова. 		
Исход предмета:		
Након положеног испита из предмета Фармацеутска имунологија, студенти ће боље разумети механизме настанка имунски посредованих болести, као и механизме деловања различитих лекова које се примењују у њиховом лечењу. Овладаће принципима извођења имунолошких тестова за испитивање урођеног и стеченог имунитета, као и принципима добијања и механизмима деловања вакцина, хиперимунних и хуманих серумских глобулина, антисерума, и моноклонских антитела.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Увод у имунологију: имунитет, имунски систем, типови имунитета, основне карактеристике урођеног и стеченог имунитета, фазе имунског одговора. Ћелије и ткива имунског система: ћелије урођеног и стеченог имунитета, примарни и секундарни лимфни органи: лимфни чвор, слезина, лимфно ткиво слузница.	2	
2. Урођени имунитет: компоненте урођене имуности: епителне баријере, моноцитно-макрофагни систем, гранулоцити, ћелије природне убице, комплемент, цитокини и хемокини урођене имуности. Реакције урођене имуности: инфламација и антивирусна заштита. Интеракција између природног и стеченог имунитета.	2	
3. Антигени и антитела: врста антигена (антигеност и имуногеност), структура антитела, класе и подкласе антитела, антиген-антитело реакције.	2	
4. Б лимфоцити и њихов развој: Б ћелијски рецепторски комплекс, основни маркери Б лимфоцита, диференцијација Б лимфоцита у костној сржи, преуређење имуноглобулинских gena.	2	
5. Гени главног комплекса ткивне подударности и њихови производи: структура МНС молекула I и II класе, алелски полиморфизам, полигенија, структура жлеба за повезивање антигенског пептида. Процеси обраде антигена у склопу МНС молекула, антигенска презентација и антигенпрезентујуће ћелије.	2	
6. Т лимфоцити и њихов развој: Т ћелијски рецепторски комплекс, основни маркери Т лимфоцита, корецептори, диференцијација Т лимфоцита у тимусу (контролне тачке сазревања).	2	

7.	Активација Т лимфоцита: биохемијски механизми преноса сигнала, костимулација, пролиферација, диференцијација наивних Т лимфоцита у ефекторске Т лимфоците. Ефекторски CD4 ⁺ (Th1, Th2, Th17) и CD8 ⁺ Т лимфоцити.	2
8.	Целуларни имунски одговор: селективна миграција наивних и ефекторских Т лимфоцита (homing), интеракција ефекторских CD4 ⁺ лимфоцита и макрофага, специфична цитотоксичност.	2
9.	Хуморални имунски одговор: продукција антитела на тимус-независне и тимус-зависне антигене - кооперација Т и Б лимфоцита, изотипско прекопчавање, сазревање афинитета антитела.	2
10.	Ефекторске функције антитела: неутрализација, опсонизација и фагоцитоза, цитотоксичност зависна од антитела, секреција антитела у мукозна ткива, трансплантациони имунитет. Систем комплемента: компоненте комплемента, класични, лектински и алтернативни пут активације, биолошке функције комплемента, регулаторни протеини комплемента.	2
11.	Регулација имунског одговора: механизми успостављања имунолошке хомеостазе - апоптоза, регулација имунског одговора цитокинима, антителима и регулаторним лимфоцитима. Механизми ауто толеранције: механизми централне и периферне ауто толеранције на нивоу Т и Б лимфоцита. Аутоимуност: генски фактори и инфекција као предиспонирајући фактори прекида механизма ауто толеранције.	2
12.	Имунизација: Активна имунизација (вакцинација): историја вакцинације, вакцине које се сада користе и механизми заштите, адјуванси. Паисвна имунизација: хиперимуни глобулини, хумани серумски имуноглобулини (интравенска примена имуноглобулина), антисеруми и нежељени ефекти деловања.	2
13.	Реакције преосетљивости: атопија и реакције преосетљивости I типа, медијатори раног типа преосетљивости, болести II и III типа преосетљивости, касни, IV тип, преосетљивости.	2
14.	Примарна и секундарне имунодефицијенције: синдром стечене имунодефицијенције (AIDS). Специфичности имунског одговора на екстрацелуларне и интрацелуларне микоорганизме.	2
15.	Имуитет према тумору: основне карактеристике туморских антигена и анти- туморског имунског одговора, имунотерапија тумора. Трансплантацијске реакције: алоантигени, алопрезентација, механизми одбацивања алокалема, болест калем против домаћина, превенција и терапија реакција одбацивања трансплантата.	2
	Укупно	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Методe испитивања урођене имуности: основне карактеристике урођеног имунског одговора, леукоцитарна формула, испитивање покретљивости фагоцита (Бојденова коморица), испитивање респираторне експлозије (NBT тест и тест хемилуминесценције).	2
2.	Методe имунопреципитације: структура антигена и антитела, принципи имунопреципитације и имунодифузија на полуврстим медијумима (RID плоча).	2
3.	Методe сепарације протеина у електричном пољу: зонска електрофореза, имуоелектрофореза и имуофиксацијска електрофореза.	2
4.	Методe аглутинације: принципи тестова аглутинације, тестови директне аглутинације (одређивање крвних група, Paul Bunnel реакција, Widal реакција, Weil-Felix проба, директни Coombs тест), тестови индиректне аглутинације (Waller-Rose и Latex тест за RF, индиректни Coombs тест), тестови инхибиције аглутинације (тест трудноће - βHCG).	2
5.	Методe детекције имуних комплекса: имунски комплекси и потогенеза болести имунских комплекса, методe детекције имунских комплекса (PEG, методe са C1q и RF), криоглобулинемије и методe детекције криоглобулина (одређивање криокрита), нефелометрија, турбидиметрија.	2

6.	Методe изолације и пречишћавања антигена и антитела: основни принципи хроматографије, гел филтрација, јоноизмељивачка хроматографија, афинитетна хромоатографија.	2
7.	Методe са обележивачима за детекцију ткивних антигена: директне и индиректне имунохистохемијске технике (имунофлуоресцентна и имуноензимска техника).	2
8.	Методe са обележивачима за детекцију солубилних антигена: ELISA тест (директни, sandwich, компетитивни), RIA тест (компетитивни, некомпетитивни), Western Blot.	2
9.	Методe испитивања целуларне имуности: основне карактеристике целуларног имунског одговора, издвајање лимфоцита на градијенту густине, ELISPOT, тест бластне трансформације лимфоцита, тестови цитотоксичности са радиоактивним Сг.	2
10.	Методe испитивања система комплемента: основне карактеристике система комплемента, CH50 и AH50 тест, тест фикасције комплемента.	2
11.	Имунизација: типови имунизације, вакцинација (врсте и начини добијања вакцина), пасивна имунизација (врсте и начини добијања имуноглобулина за профилактичку и терапијску употребу). Кожни тестови: кожне пробе ране преосетљивости (Prick тест), кожне пробе касне преосетљивости (Patch тест и Mantoux проба).	2
12.	Моноклонска антитела: технологија продукције моноклонских антитела, химерна, хуманизована и хумана моноклонска антитела, употреба моноклонских антитела у дијагностици и терапији.	2
13.	Проточна цитофлуориметрија и сортирање ћелија: основни принципи проточне цитофлуориметрије (Scattering, имунофенотипизација, анализа ћелијског циклуса, анализа апоптозе, FACS) и имуномагнетно сортирање.	2
14.	Имунске основе трансплантације солидних органа: основне карактеристике имунског одговора на трансплантирана ткива, имунолошко испитивање и припрема пацијента за трансплантацију - HLA типизација (тест микролимфоцитотоксичности и PCR), Cross match тестови (тест са комплементом и виртуелни cross match), мешана лимфоцитна реакција.	2
15.	Одбрана семинарских радова	2
	Укупно	30

3. Семинари

Теме семинарских радова се дефинишу на почетку наставе, и у складу су са тематским јединицама које се обрађују у склопу практичне наставе.

Препоручена литература:

- Abbas AK, Lichtman AH, Pillai S. Osnovna imunologija - Funkcionisanje i poremećaji imunskog sistema, peto izdanje, Data Status, Beograd 2016.
- Čolić M, Vučević D, Marjanović G, Džopalić T, Kostić M, Dimov I. Osnovne laboratorijske metode u imunologiji, prvo izdanje, Galaksija, Niš 2017.

Методe извођења наставе:

- Интерактивна теоријска и практична настава
- Консултације
- Семинарски радови

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Хистологија и ембриологија

Оцена знања:

Предиспитне обавезе: до 60 поена

Присуство и активност на предавањима: до 5 поена

Присуство и активност на вежбама: до 15 поена

Семинарски радови до 10 поена

Тест: до 30 поена

Завршни испит: до 40 поена

- Усмени испит: до 40 поена

